

af pagtens kap. XI og de netop vedtagne principper måtte betragtes som ikke-selvstyrende områder. Et på grundlag heraf vedtaget forslag om, at Portugal var forpligtet til at indsende oplysninger om territorierne blev ligeledes vedtaget med stort flertal.

På 16. samling fremlagdes et resolutionsforslag, hvori Portugal fordømtes for sin fortsatte undladelse af at opfylde sine forpligtelser i henhold til FN-pagten. Også dette forslag blev vedtaget med stort flertal.

B. Under indtryk af de alvorlige begivenheder i Angola i 1961 indbragte Liberia spørgsmålet for sikkerhedsrådet. Et dér fremlagt afro-asiatisk resolutionsforslag blev imidlertid ikke vedtaget, da en række lande, heriblandt Storbritannien, afholdt sig fra at stemme.

På den genoptagne 15. samling vedtog generalforsamlingen en resolution (1603 XV) som under henvisning til kolonideklarationen og tidligere resolutioner om, at Portugal i henhold til pagtens art. 73 e var forpligtet til at afgive oplysninger om Angola som et ikke-selvstyrende område,

1°. opfordrede den portugisiske regering til snarest at overveje indførelsen af reformer i Angola med henblik på gennemførelse af generalforsamlingens resolution 1514 (XV) vedrørende tilståelse af uafhængighed til koloniale områder, og

2°. nedsatte et underudvalg på fem medlemmer og instruerede dette om at undersøge Angola-spørgsmålet og snarest muligt aflægge beretning til generalforsamlingen om undersøgelsens resultat.

Ved afstemningen om resolutionen som helhed stemte alle de nordiske lande, USA og Canada for, medens Storbritannien, Frankrig, Holland og Belgien undlod at stemme.

Portugal nægtede underudvalget indrejsetilladelse til Angola, hvorfor den på 16. samling afgivne beretning var baseret på oplysninger indhentet ved besøg i de to til

Angola grænsende Congo-stater, materiale fremlagt af de portugisiske myndigheder under et besøg som udvalgets formand afslåede i Lissabon, samt endelig oplysninger indhentet gennem ILO, WHO, Det internationale Røde Kors m. fl.

Om behandlingen af Angola og Portugals øvrige oversøiske territorier på FN's 17. samling henvises til beretning til Folketinget vedrørende nævnte samling.¹⁾

8. Koloniudvalgets behandling af spørgsmålet mellem FN's 17. og 18. generalforsamling.

Koloniudvalget, som forud for 17. samling havde behandlet Angola og Moçambique hver for sig, behandlede denne gang de oversøiske områder samlet under møder fra den 6. marts 1963.

Under debatten i koloniudvalget henviste *Uruguays repræsentant* til et af USA på 17. samling fremsat forslag om udpegelse af to FN-repræsentanter, som ved besøg på stedet skulle undersøge forholdene i henholdsvis Angola og Moçambique. Selv om Portugals tiltræden af dette forslag var begrænset af visse forbehold, og selv om det amerikanske forslag ikke kom til afstemning på grund af afro-asiatisk modstand, fandt *Uruguays repræsentant*, at man burde gå videre med tanken i koloniudvalget. Flere af de andre delegationer, herunder afro-asiatiske, tilsluttede sig *Uruguays forslag*, som blev yderligere udbygget af Mali — derhen at en af koloniudvalget udsendt delegation først skulle aflægge besøg i Lissabon for at optage direkte forhandlinger med den portugisiske regering.

Efter at disse synspunkter var kommet frem i udvalget, modtog FN-missionen en henvendelse fra den portugisiske FN-mission, som gik ud på, at Uruguay havde udtalt sig uden på forhånd at have drøftet forslaget med Portugal, som under ingen omstændigheder kunne acceptere tanken. Som begrundelse herfor henvistes der fra portugisisk side til, at selv om Portugal under 17. samling var gået ind på at lade en FN-repræsentant komme til Angola og

¹⁾ Side 29-32 og 89-91. Danmarks holdning på 17. samling gav anledning til en forespørgsel fra folketingsmand Helge Larsen til statsministeren under finanslovdebatten i Folketinget den 13. december 1962, folketingstidende 1962-63, spalte 1860-61, statsministerens svar folketingstidende 1962/63, spalte 1919-22.